

Прилог 5.

**Назив факултета који подноси захтев: Православни богословски факултет
Универзитета у Београду**

РЕЗИМЕ ИЗВЕШТАЈА О КАНДИДАТУ ЗА СТИЦАЊЕ НАУЧНОГ ЗВАЊА

I Општи подаци о кандидату

Име и презиме: Марко Николић

Година рођења: 1975

ЈМБГ: 2802975710048

Назив институције у којој је кандидат стално запослен: Управа за сарадњу с црквама и верским заједницама, Министарство правде (мировање односа у Институту за међународну политику и привреду)

Дипломирао-ла:	година: 1998.	факултет: Факултет
политичких наука Универзитета у Београду		
Магистрирао-ла:	година: 2003.	факултет: Универзитет у
Београду, Универзитет <i>La Sapienza</i> у Риму		
Докторирао-ла:	година: 2010.	факултет: Филозофски
факултет Универзитета у Београду		

Постојеће научно звање: Научни сарадник

Научно звање које се тражи: Виши научни сарадник

Област науке у којој се тражи звање: политичке науке

Грана науке у којој се тражи звање: међународни односи

Научна дисциплина у којој се тражи звање: политикологија религије

Назив научног матичног одбора којем се захтев упућује: Матични научни одбор за права, економију и политичке науке

II Датум избора-реизбора у научно звање:

Научни сарадник: 28. јун 2011. (реизбор 26. 10. 2016)

Виши научни сарадник:

III Научно-истраживачки резултати (прилог 1 и 2 правилника):

1. Монографије, монографске студије, тематски зборници, лексикографске и картографске публикације међународног значаја (уз доношење на увид) (M10):

	број	вредност	укупно
M11 =	1	14	14
M12 =			
M13 =			

M14 =	2	5	10
M15 =			
M16 =			
M17 =			
M18 =			

2. Радови објављени у научним часописима међународног значаја, научна критика, уређење часписа (M20):

	број	вредност	укупно
M21 =			
M22 =			
M23 =			
M24 =	1	4	4
M25 =			
M26 =			
M27 =			
M28a =			
M28б =			
M29a =			
M29б =			
M29в =			

3. Зборници са међународних научних скупова (M30):

	број	вредност	укупно
M31 =	2	3,5	7
M32 =	1	1,5	1,5
M33 =			
M34 =			
M35 =			
M36 =			

4. Монографије националног значаја (M40):

	број	вредност	укупно
M41 =			
M42 =			
M43 =			
M44 =	2	3	6
M45 =	1	1,5	1,5
M46 =			
M47 =			
M48 =	2	2	4
M49 =			

5. Радови у часописи националног значаја (M50):

	број	вредност	укупно
M51 =	5	3	15
M52 =	3	1,5	4,5
M53 =			
M54 =			
M55 =	4	1	4
M56 =			
M57 =			

6. Предвања по позиву на скуповим националног значаја (M60):

	број	вредност	укупно
M61 =	5	1,5	7,5
M62 =			
M63 =			
M64 =			
M65 =			
M66 =			
M67 =			
M68 =			
M69 =			

7. Одбрањена докторска дијертација (M70):

	број	вредност	укупно
M71 =			
M72 =			

8. Техничка и развојна решења (M80)

	број	вредност	укупно
M81 =			
M82 =			
M83 =			
M84 =			
M85 =			

9. Патенти, ауторске изложбе, тестови (M90):

	број	вредност	укупно
M91 =			
M92 =			
M93 =			
M94 =			
M95 =			
M96 =			
M97 =			
M98 =			
M99 =			

IV Квалитативна оцена научног доприноса (прилог 1 правилника):

1. Показатељи успеха у научној раду:

(Награде и признања за научни рад додељене од стране релевантних научних институција и друштава; уводна предавања на научним конференцијама и друга предавања по позиву; чланства у одборима међународних научних конференција; чланства у одборима научних друштава; чланства у уређивачким одборима часописа, уређивање монографија, рецензије научних радова и пројеката)

Кандидат др Марко Николић је 2013. године био заменик главног и одговорног уредника часописа *Review of International Affairs* чили је издавач Институт за међународну политику и привреду, Београд. Од јула 2014 године до 2016. године др Николић је био главни и одговорни уредник овог часописа, који излази на енглеском језику. За време свог ангажмана на Институту за међународну политику и привреду кандидат је био члан редакција и осталих научних часописа Института, за које је до сада урадио преко двадесет рецензија.

Поред тога, др Николић је био један од уредника два зборника радова:

а) Зборника радова са конференције *Стратешки правци развоја и утврђивање положаја Републике Србије у међународним односима*, Марко Николић, Драгољуб Тодић (ур.), Институт за међународну политику и привреду, Београд, 22-23. април 2013, изашло 2014.

б) Владимир Давидовић, Милета Радојевић, Марко Николић (ур.), *Пренос моштију Светог Луке у Смедерево*, Епархија пожаревачко–браничевска Српске православне цркве (СПЦ), Пожаревац, 2018, ISBN 978-86-87329-67-6, COBISS.SR-ID 267679756, стр. 767.

2. Ангажованост у развоју услова за научни рад, образовању и формирању научних кадрова:

(Допринос развоју науке у земљи; менторство при изради мастер, магистарских и докторских радова, руковођење специјалистичким радовима; педагошки рад; међународна сарадња; организација научних скупова)

У свом досадашњем научној раду кандидат др Марко Николић је показао запажене резултате, како на домаћем тако и на међународном нивоу. У својим радовима др Николић се бави низом питања која се тичу екуменског дијалога, међуцрквених и међурелигијских односа, политикологије религије као и међународне политике и привреде и тиме показује способност да на компетентан и научно утемељен начин истражује поменуте појаве и појмове. О томе сведоче и цитираност али и много шира рецепција (која свакако превазилази број цитата) на коју наилазе његова дела у научним круговима.

Прва монографија др Марка Николића „Екуменски односи Српске православне и Римокатоличке цркве од 1962-2000“ („Службени гласник“, 2011, друго издање 2012. године, стр. 656.), представља прво, и до данас најсвеобухватније и најсадржајније, научно дело из назначене области у Републици Србији. Монографија

је у највећој мери писана на основу изворне архивске грађе Архива Синода СПЦ, Архива Југославије, Архива Србије и Архива Нунцијатуре у Београду. У њој су свеобухватно и интердисциплинарно (социолошко-политиколошки, а полазећи наравно од теолошких претпоставки) анализирани појмови екуменизма односно екуменског покрета, међурелигијског дијалога, Светског савета цркава (ССЦ). Поред тога, у овој монографији расветљени су позиција, улоге и интереси Ватикана, југословенске државе и Српске православне цркве (СПЦ) у троуглу међусобних односа у другој половини 20. века. Она има и уџбенички карактер и користи се као референтна литература у појединим високообразовним институцијама из области социологије, политикологије и теологије (између осталих као релеватна литература за предмет „Екуменско богословље“ на Православном богословском факултету Универзитета у Београду). Оригинално и релеватно овог научног дела није призната само од стране домаћих него и међународних научника и стога је планирано преводјење ове књиге на енглески језик.

У контексту научног доприноса на међународном нивоу треба истаћи и недавно публиковану монографију „Religion and Law in Serbia“, која је изашла у чувеној едицији „International Encyclopaedia of Laws: Religion“. У овој монографији аутори на компетентан и савремен начин представљају улогу религије у српском друштву, правни статус цркава и верских заједница у Републици Србији као и повезаност цркава и верских заједница са другим друштвеним актерима. Премда је још рано говорити о рецепцији овог дела, за очекивати је, посебно имајући у виду оригинално и непостојање еквивалентних дела на светским језицима, да ће и ово дело наићи на широку рецепцију, а свакако већ јесте веома научно релевантно дело.

Такође, на овом месту треба поменути и рад „The Role of Religion in Serbian Society and Politics“, објављеном у Зборнику радова водећег међународног значаја „Religion in the Post-Yugoslav Context“, где аутор међународној научној јавности представља природу, стање, степен и улогу савремене религиозности (углавном хришћанства али и ислама и јудаизма) у друштву и политици у Србији почетком 21. века, посматраних нарочито кроз призму православно-римокатоличких односа. У том контексту др Николић се посебно бави појмовима религиозног (хришћанског), националног и „евро-интегративног“, дефинишући области и циљеве савремене међурелигијске сарадње у Србији.

Др Марко Николић у два наврата био је члан Комисије за оцену и одбрану завршног мастер и специјалистичког рада на Криминалистичко-полицијској академији (КПА) у Београду — „Насилни преврат државне власти: случај Грофа Рагузинског“, кандидаткиње Маје Јовановић (КПА, Одлука Бр. 258/11-44, 8.12.2014.), и „Атентат као облик специјалних операција обавештајно-безбедносних служби: случај Нептуново Кошље“, кандидата Александра Влатковића (КПА, Одлука Бр. 258/8-22-2014, 15.10.2014.). Био је и ментор двома колегиницама и једном колеги волонтеру који су свој стаж одрађивали у Институту за међународну политику и привреду у јуну и септембру 2015. године, у процесу израде њихових тематских есеја.

Кандидат др Марко Николић био је и „тутор“ полазницима курса италијанског Института из Рима CIRPS-a (Centro Interuniversitario di Ricerca Per lo Sviluppo sostenibile) у Србији у 2005. години у оквиру њихове обуке преко *e-learning-a*.

Активност кандидата др Марка Николића, нарочито у раздобљу 2013-2015. година, одликује рад на промоција рада Института за међународну политику и привреду у домаћој, и посебно међународној научној јавности. Као главни и одговорни уредник часописа *Review of International Affairs* он је пре свега успоставио интензивну комуникацију и размену научних радова са колегама из сродних институција у земљи и иностранству (Алексантери институт из Хелсинкија, Институт за европске студије Кинеске академије друштвених наука, Факултет за друштвене науке из Љубљане, итд.).

С друге стране, као координатор његовог „Амбасадорског форума“, кандидат др Марко Николић је организовао бројна предавања страних амбасадора везана за најактуелније теме у међународним, европским и балканским односима.

Између осталог, резултати његове иницијативе, промоције рада Института за међународну политику и привреду, и предлога за успостављање сарадње јесу потписивање *Меморандума о сарадњи* са сродним институцијама у свету (Факултетом за друштвене науке у Љубљани, Алексантери институтом из Хелсинкија, Институтом за европске студије Кинеске академије друштвених наука, Емиратским центром за стратешке студије и истраживање из Уједињених Арапских Емирата, Националним институтом за спољне послове Министарства спољних послова и међународне трговине Републике Аргентине).

Др Николић је био учесник и модератор бројних међурелигијских скупова у земљи и иностранству у организацији фондације Конрад Аденауер (КАС) из Београда (2008-2015); организовао је и координирао конференције у ИМПП-у („Стратешки правци развоја и утврђивања положаја Републике Србије у међународним односима“, мај 2013.), предавања и округле столове („Односи између Кине и земаља Централне и Источне Европе“ 27. април 2015, „Globalized World: Advantage or Disadvantage“ 7. септембар 2015. године), као и размену истраживача (три посете делегација ИМПП-а Кини у 2011, 2013. и 2015. години).

3. Организација научног рада:

(Руковођење пројектима, потпројектима и задацима; технолошки пројекти, патенти, иновације и резултати примењени у пракси; руковођење научним и стручним друштвима; значајне активности у комисијама и телима Министарства за науку и технолошки развој и телима других министарстава везаних за научну делатност; руковођење научним институтцијама)

Кандидат др Марко Николић је у периоду од 2011–2019. године био ангажован на пројекту „Србија у савременим међународним односима: Стратешки правци развоја и учвршћивања положаја Србије у међународним интегративним процесима—спољнополитички, међународни, економски, правни и безбедносни аспекти“ (евиденциони број: 179029), чији је носилац био Институт за међународну политику и привреду, а који је финансирало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

У складу са потписаним Меморандумом о сарадњи између Института за међународну политику и привреду и Факултета за друштвене науке у Љубљани у октобру 2014. године, кандидат др Марко Николић је био особа задужена за надзор примене истог испред ИМПП-а.

Поред тога, др Николић је од 2017. године члан Комисије Владе Србије за верску наставу, а од 2019. године члан Савета Православног богословског факултета Универзитета у Београду.

4. Квалитет научних резултата:

(Утицајност; параметри квалитета часописа и позитивна цитираност кандидатових радова; ефективни број радова и број радова нормиран на основу броја коаутора; степен самосталности и степен учешћа у реализацији радова у научним центрима у земљи и инхостранству; допринос кандидата реализацији коауторских радова; значај радова)

У периоду који се подноси на оцену кандидат је остварио 29 научних резултата од који је 4 из категорије M10 и M20. Притом посебно треба истаћи резултат из категорије M11. Имајући у виду досадашњи научни допринос кандидат др Марка Николића очигледно је да он својим стручним радом показује висок научни квалитет и истраживачки потенцијал, као и велики капацитет за самостално истраживање и интердисциплинарно проучавање историјских, социолошких, политиколошких и религијских феномена.

На основу потврде издате од Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ др Марко Николић има два цитата у бази података Web of Science за период 2002-2022. године:

1) Nikolic Marko, 2011, MEDUNARODNI PROBLEM, V63, P276

Record 1 of 1

Title: The World Alliance for International Friendship through the Churches and Religious and Political Rapprochement between Bulgaria and Yugoslavia in the 1920's and 1930's

Author(s): Rohtmets, P (Rohtmets, Priit); Radic, R (Radic, Radmila)

Source: JOURNAL OF ECUMENICAL STUDIES Volume: 50 Issue: 4 Pages: 583-605

DOI: 10.1353/ecu.2015.0066 Published: FAL 2015

2) Nikolic M, 2013, POLIT RELIG J, V7, P193

Record 1 of 1

Title: Self-Ruled and Self-Consecrated Ecclesiastic Schism as a Nation-Building Instrument in the Orthodox Countries of South Eastern Europe

Author(s): Sljivic, D (Sljivic, Dragan); Zivkovic, N (Zivkovic, Nenad)

Source: GENEALOGY Volume: 4 Issue: 2 Article Number: 52 DOI:

10.3390/genealogy4020052 Published: JUN 2020

Поред тога, у библиометријској бази Google Scholar могу се пронаћи следећи цитати научних радова др Николића:

Рад: Марко Николић, Душко Димитријевић, “‘Macedonian Orthodox Church’ in Former Yugoslav State”, Политикологија религије, Центар за проучавање

религије и верску толеранцију, *Миролуб Јевтић (ур.)*, No. 1/2013, стр. 193-215, ISSN 1820-6581, UDK 323(497.1):27-72, 323(497.1):271.2(497.7)

Marko Veković, *Democratization in Christian Orthodox Europe: Comparing Greece, Serbia and Russia*, eBook Published: 25 September 2020; Pub. Location: London, Imprint: Routledge, DOI <https://doi.org/10.4324/9780367821685>

Марко Д. Вековић, Улога Православних цркава у процесима демократизације у Грчкој, Србији и Русији, докторска дисертација, Београд 2017, <https://rfpn.fpn.bg.ac.rs/bitstream/id/593/816.pdf>

Nenad Živković, „The ‘Macedonian Orthodox Church’ and the rejection of the Niš Agreement in 2002“, in: *Orthodox Religion and Politics in Contemporary Eastern Europe. On Multiple Secularisms and Entanglements*, Tobias Koellner (ed.), eBook ISBN 9781351018944

А. Л. Паркачев, „Македонска Православна Црковь: проблема националног самоопредељенија и каноническог признања, фундаменталне и прикладне истраживања: од теорије к пракци“, Материјали II међународне научно-практичке конференције, приурочене ко Дню руске науке. Том 2. 2018
Издаваштво: Обшество с ограниченог одговорности „АМиСта“ (Воронеж), 73–79.

Т Белякова, „Конструирање националног идентичности у социјалистичкој Југославији и македонској црковној вопрос“, <https://cyberleninka.ru/article/n/konstruirovanie-natsionalnoy-identichnosti-v-sotsialisticheskoy-yugoslavii-i-makedonskiy-tserkovnyy-vopros/viewer>

Рад: Марко Николић, *Екуменски односи Српске православне и Римокатоличке цркве од 1962–2000. године*, „Службени гласник“, Библиотека Друштво и наука, Философско–теолошка едиција, Радован Биговић (ур.), Београд, 2011 (април), друго издање 2012, ISBN 978-86-519-0795-4, COBISS.SR-ID: 182576652, стр. 656.

Boris Vukićević, „The Holy See and Tito's Yugoslavia: Ostpolitik in the Adriatic“, *Journal of Mediterranean Studies*, Volume 26, Number 2, 2017, pp. 169–187.

Danijela Gavrilović, Miloš Jovanović, Dragan Todorović, „Reconsidering Ethnicity And Dominant Religion in Serbia“, *Годишњак за социологију*, XII/16 (2016), 7–29.

Дражен Павлица, „Граматика аксиологије екуменизма“, у: *Мир и помирење* (Зборник радова II), Зорица Кубурић, Љиљана Тумура, Ана Зотова (ур.), Нови Сад 2018, 301–314.

Ладислав Немет, „Римокатоличанство – дијалог и екуменизам“, у: *Хришћанство у 21. веку*, Драгољуб Б. Ђорђевић, Предраг Стајић, Драган Тодоровић (ур.), Нови Сад, Лесковац, Ниш 2014, 41–58.

Rade Kisić, „Serbische Orthodoxe Kirche und ökumenische Bewegung“, у: *Die Serbische Orthodoxe Kirche in den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts*, Dietmar Schon (Hg.), Regensburg 2019, 82–96.

Рад: Марко Николић, Петар Петковић, „Институционалне форме савременог екуменског дијалога“, *Међународни проблеми*, Институт за међународну политику и привреду, Београд, Брана Марковић (ур.), Vol. LXIII, No. 2/2011, стр. 276–296. ISSN 0025-8555, COBISS.SR-ID 6012674, UDK 327, UDK: 330.837.

Radmila Radić, Neven Vukić, *Ecumenism Divided. Christian Churches at the Fault Lines*, First Published: 2022, Imprint: Routledge, eBook: ISBN 9781003157915.

V Оцена комисије о научном доприносу кандидата са образложењем:

Пошто је пажљиво прегледала и упоредила приспели конкурсни материјал, Комисија је констатовала да др Марко Николић поседује неопходан степен научних и стручних квалификација за избор у звање виши научни сарадник. Кандидат испуњава све законске услове за избор у звање виши научни сарадник и то: завршене докторске студије и објављене научне радове у релевантним научним часописима и зборницима, као и монографске публикације. На основу свега изложеног, Комисија једнодушно и недвосмислено закључује да су се стекли сви законски услови да се др Марко Николић предложи за избор у звање виши научни сарадник и са особитим поштовањем обраћа се Изборном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду са предлогом да прихвати Извештај Комисије и утврди предлог за доношење одлуке о избору др Марка Николића у звање виши научни сарадник, без заснивања радног односа, те исти упути надлежном Матичном научном одбору и Комисији за стицање научних звања ради доношења одлуке.

Београд, 28. 10. 2022.

Чланови Комисије:

др Раде Кисић, ванредни професор, председник
Православни богословски факултет УБ

др Златко Матић, ванредни професор, члан
Православни богословски факултет УБ

др Сима Аврамовић, професор емеритус, члан
Правни факултет УБ

**МИНИМАЛНИ КВАНТИТАТИВНИ ЗАХТЕВИ ЗА СТИЦАЊЕ
ПОЈЕДИНАЧНИХ НАУЧНИХ ЗВАЊА**

За друштвене и хуманистичке науке

Диференцијални услов Од првог избора у претходно звање до избора у звање	Потребно је да кандидат има најмање XX поена, који треба да припадају следећим категоријама:		
		Неопходно XX=	Остварено
Научни сарадник	Укупно	16	
Обавезни (1)	M10+M20+M31+M32+M33 +M41+M42+M43+M44+M45+M51 +M52	10	
Обавезни (2)	M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24 +M31+M41+M42+3+M51	7	
Виши научни сарадник	Укупно	50	76,6
Обавезни (1)	M10+M20+M31+M32+M33 +M41+M42+M43+M44+M45+M51 +M52+M53+M54+M61	40	68,6
Обавезни (2)*	M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31 +M41+M42	30	32,6
Научни саветник	Укупно	70	
Обавезни (1)	M10+M20+M31+M32+M33 +M41+M42+M43+M44+M45+M51 +M52 +M53+M54+M61	54	
Обавезни (2)*	M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31+ M41+M42	40	

***Напомена:** За избор у научно звање виши научни сарадник и научни саветник, у групацији обавезни 2, кандидат мора да оствари захтевани број поена из три групе резултата.